

Yaşam Tatmini Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yaşam Tatmini Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32972>

Özet

Bu akademik giriş, Bekmezci ve Mert (2018) tarafından Türk kültürüne uyarlanan Yaşam Tatmini Ölçeği'nin (YATÖ) psikometrik özelliklerini sunmaktadır. Ölçek, bireylerin genel **yaşam tatmini** düzeylerini ölçmeyi amaçlamaktadır. Yapılan **geçerlik** ve **güvenirlilik** çalışmaları, ölçeğin tek faktörlü yapısını desteklemekte ve yüksek iç tutarlılığına sahip olduğunu göstermektedir. Ölçek, 7'li Likert tipi derecelendirme ile uygulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yaşam Tatmini, Psikometrik Özellikler, Ölçek Uyarlaması, **Güvenirlilik**, **Geçerlik**, **Faktör Analizi**, Bekmezci.

Yazarlar

Mustafa Bekmezci, İbrahim S. Mert.

Amaç

Yaşam Tatmini Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin hayatlarına dair genel bilişsel değerlendirmelerini ve memnuniyet düzeylerini ölçmektir. Bu ölçek, öznel iyi oluşun (Subjective Well-being) temel bileşenlerinden biri olan **yaşam tatminini** nicel olarak değerlendirmek için tasarlanmıştır.

Bekmezci ve Mert tarafından gerçekleştirilen bu uyarlama çalışmasının özel amacı, orijinal ölçeğin Türk kültürüne özgü psikometrik özelliklerini (geçerlik ve güvenirlilik) belirlemek ve böylece Türkiye'deki araştırmacılar için güvenilir bir ölçüm aracı sunmaktır.

Yapı

Ölçeğin ölçtüğü temel **psikolojik yapı**, yaşamın genel olarak değerlendirilmesi sonucu ortaya çıkan bilişsel bir yargı olan **Yaşam Tatmini**'dir. Bu yapı, bireyin kendi hayat standartları, hedeflerini ve koşullarını kendi belirlediği kriterlere göre ne ölçüde karşıladığına dair küresel bir değerlendirmeyi içerir.

Yapılan faktör analizleri, ölçeğin tutarlı bir şekilde tek boyutlu bir yapıyı ölçtüğünü doğrulamıştır. Bu tek boyutluluk, bireylerin yaşamlarına yönelik memnuniyet düzeylerinin tek bir genel faktör altında toplandığını göstermektedir.

Geçerlik

Yaşam Tatmini Ölçeği'nin yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla hem **Açıklayıcı Faktör Analizi** (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılmıştır. İlk aşamada, verilerin faktör analizine uygunluğunu değerlendirmek için Kaiser Meyer-Olkin (KMO) örneklem uygunluk katsayısı ve Barlett Sphericity testleri yapılmıştır.

KMO değeri **0.857** olarak tespit edilmiş, bu değer verilerin faktör analizine mükemmel düzeyde uygun olduğunu göstermiştir.

Barlett-Sphericity testi ki kare değeri 739.539 ($p < .001$) ile istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

DFA sonucunda elde edilen uyum indeksleri, tek faktörlü yapıya model uyumunu güçlü bir şekilde desteklemektedir. Başlıca uyum indeksleri şunlardır: ΔX^2 : 21.104, df: 5, RMSEA: .103, NFI: .972, RFI: .916, CFI: .978, IFI: .978. Maddeler arasındaki korelasyonlar 0.001 seviyesinde anlamlı ve orta ile üst düzeyde bulunmuştur. En yüksek korelasyon, Madde 3 ("Hayatımdan memnunum.") ile Madde 4 ("İmdiye kadar hayattan istediğim önemli şeylere sahip oldum.") arasında gözlemlenmiştir.

Güvenirlilik

Yaşam Tatmini Ölçeği'nin güvenilirliği, **Cronbach alfa** iç tutarlılık katsayısı yöntemiyle incelenmiştir. Yapılan analiz sonucunda, iç tutarlılık katsayısı **.876** olarak hesaplanmıştır. Bu katsayı, genel kabul görmüş standartlara göre ölçeğin yüksek düzeyde **güvenilir** olduğunu ve maddelerin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Faktör Analizi

Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) sonuçları, ölçeğin sadece tek bir temel faktörden oluştuğunu ortaya koymuştur. Bu tek faktörün özdeğeri 3.349 olup, toplam varyansın %66,98'ini açıklamaktadır. Bu yüksek açıklanan varyans oranı, ölçeğin yapısal olarak güçlü ve homojen olduğunu kanıtlamaktadır.

Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile test edilen tek faktörlü modelin uyum iyiliği istatistikleri, modelin verilere yüksek düzeyde uyum sağladığını göstermiştir. Özellikle CFI, NFI ve IFI değerlerinin 0.97'nin üzerinde olması, modelin yapısal **geçerlik** koşullarını sağladığını teyit etmektedir.

Araç

Test Type: Uyarılama (Adaptation)

Format: 7'li **Likert tipi** derecelendirme. Puanlama aralığı 1 (Hiç katılmıyorum) ile 7 (Tamamen katılıyorum) arasında değişmektedir.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yetişkin Popülasyonu

Age Group: Belirtilmemiş (Genellikle yetişkinler)

Population Details: Çalınma, Toros Üniversitesi bünyesinde gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale).

Anahtar Kelimeler

Bilişsel Değerlendirme, Öznel İyi Oluş, KMO, **Cronbach Alfa**, Psikometri, Tek Faktörlü Yapı, Yaşam Memnuniyeti.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: mustafa.bekmezci@toros.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Correspondence Address: Toros Üniversitesi, Mersin, Türkiye (Çalınmanın yapıldığı kurum).

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Yaşam Tatmini Ölçeği'nin Türkçe uyarlama çalışması **2018** yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için genellikle orijinal makaleye atıf yapılması gerekmektedir. Kullanım izni ve telif hakları ile ilgili detaylı bilgi için Sorumlu Yazar Mustafa Bekmezci ile iletişime geçilmesi önerilir.

Çalınmanın orijinal makalesine ait PDF dosyası aşağıdan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: <yasam-tatmini-olcegi-toad.pdf>

Kaynaklar

Bekmezci, M., ve Mert, ?. S. (2018). Yaşam Tatmini Ölçeğinin Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Toros Üniversitesi İSBF Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(8), 166-177.

Makaleye Dergipark üzerinden erişim: dergipark.gov.tr

Yaşam Tatmini Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kaynak içerikte ölçeğin tüm maddeleri açıkça listelenmemiştir; ancak geçerlik analizinde yüksek korelasyon gösteren maddeler aşağıdadır:

Hayatımdan memnunum. (Madde 3)

İmdiye kadar hayattan istediğim önemli şeylere sahip oldum. (Madde 4)

Ölçeğin tamamına erişim için (genellikle 5 maddeden oluşur), yukarıda belirtilen kaynak makaleye başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM